

Motion till riksdagen 2025/26:3054

av **Noria Manouchi m.fl. (M)**

Nationell Öresundsagenda

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om framtagandet av en nationell Öresundsagenda för att intensifiera arbetet med att skapa ökade förutsättningar för fortsatt integration och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Öresund är en av Europas mest spännande och dynamiska regioner med över 4,2 miljoner invånare. Regionen står för mer än en fjärdedel av Danmarks och Sveriges sammanlagda BNP. Ett vanligt år pendlar knappt 20 000 personer dagligen över Sundet och under sommaren 2022 sattes nya trafikrekord med nästan 30 000 fordon över bron varje dag. Flyttströmmarna över Sundet är strida.

Öresundsregionen samlar över 14 000 forskare, 190 000 studenter, 10 universitetssjukhus, 17 universitet och högre lärosäten samt 20 science parks och innovationsinkubatorer. Regionen har den största koncentrationen av högutbildad befolkning i norra Europa. Här finns flera innovationsmiljöer och ett välutvecklat samarbete mellan industri, universitetsvärlden och offentlig verksamhet.

Detta sammantaget visar på Öresundsregionens betydelse, inte bara ur ett regionalt perspektiv utan i synnerhet i fråga om dess betydelse för de båda nationerna Sverige och Danmark, inte minst ur ett ekonomiskt perspektiv. Med rätt förutsättningar kan en ökad Öresundsintegration fortsätta att vara en motor för såväl svensk som dansk

ekonomi. En fungerande integration över Sundet är avgörande för södra Sverige och därmed också för Sverige som nation.

I samband med covidpandemin och gränskontrollerna märktes en tydlig negativ utveckling i regionen.

Men det är inte bara uppenbara hinder som överbelastade kommunikationer som ställer till besvär utan också regleringar och skatter som skiljer sig så kraftigt åt mellan länderna att det ofta är alltför svårt för den enskilde att ekonomiskt verka på båda sidor om Sundet. Inte minst när det gäller försäkrings- och trygghetssystem finns det mycket som återstår att göra innan vi kan tala om en riktigt lyckad integration. Frågan om att tillgängliggöra svenska personnummer för danska medborgare som arbetar i vårt land och som därmed skulle få tillgång till system som svenskt bank-id är en återkommande diskussion i forum för arbetspendlare. Här vill vi se en nationell e-legitimation som kan användas för en säker och hållbar identifiering. E-legitimationen bör kunna användas i andra EU-länder och av andra EU-medborgare i vårt land.

Det måste vara lika enkelt att pendla och leva i Öresundsregionen som det är i andra tillväxtregioner inom landets gränser. Som ett exempel skulle det vara positivt om priset för en tågbiljett över bron kunde bli mer likt priset för andra kollektivtrafikresor under 15 minuter i vårt land, och om priserna över bron kunde normaliseras för att inte utgöra ett hinder för integrationen.

Mycket gott har gjorts, inte minst under åren med alliansregeringen. Inom ramarna för den dansk-svenska tidigare Öresundskommittén och Nordiskt Gränshinderforum har man lyckats kartlägga vilka problem som är mest akuta och också presenterat förslag på hur man kan gå vidare. Allvarliga hinder för att Sverige och Danmark ska kunna dra nytta av regionens fulla potential har identifierats. Händelser som i modern tid har drabbat våra samhällen har också pekat ut nya hinder som måste beaktas. En följd av coronapandemin är exempelvis att hemarbetet har ökat och trenden är att det kommer att fortgå; man jobbar oftare minst en dag hemifrån i veckan, vilket kolliderar med skatteregler när hemmet är i ett annat land än det man får lön i. Arbetet med tidigare identifierade och nya hinder måste alltid fortsätta på båda sidor sundet. Genom den gemensamma organisationen Greater Copenhagen & Skåne Committee arbetar man för att skapa tillväxt och fler arbetstillfällen i Skåne, huvudstadsregionen och Själland. Nordenministermötet som avhölls under hösten 2021 ledde till två konkreta saker: en gemensam ”task force” med deltagande från båda våra länder tillsattes och en jobbmässa med arbetsgivare och arbetssökande från båda sidor av Sundet verkställdes.

Med regeringen Kristersson har, för första gången på över 20 år, ett nytt Öresundsavtal tecknats mellan Sverige och Danmark. Öresundsregionen är en motor i svensk och dansk tillväxt och avtalet skapar en bättre fungerande arbetsmarknad i regionen. Det blir mer attraktivt att gränspendla, enklare för danska arbetsgivare att anställa svenskar och smidigare att arbeta hemifrån. Genom det nya avtalet byggs kompensationsordningen ut till att omfatta kompensation för offentligt anställda som inte betalar inkomstskatt i sin hemkommun, det ger en ökad nettokompensation till Sverige från Danmark. Avtalet innebär en bättre anpassning till dagens arbetsmarknad och bättre förutsättningar att utnyttja den potential som finns i tillväxtregionen. Detta gynnar båda våra länder.

Många problem är inte isolerade till Öresundsregionen utan gäller även andra nordiska gränsregioner. Länderna i Norden är vart för sig små, men tillsammans är vi 28 miljoner invånare med en BNP på cirka 1 600 miljarder dollar, vilket gör oss till den tionde största ekonomin i världen. Vi handlar, arbetar och pendlar mycket över våra gränser. Alltsedan 1954 har vi en nordisk överenskommelse om en fullt integrerad arbetsmarknad. Genom utbyte av arbetskraft har de nordiska länderna kunnat utjämna obalanser mellan länder som haft en hög arbetslöshet respektive haft ett stort behov av arbetskraft och därmed också kunnat hantera konjunktursvängningarna bättre. En nordisk vision och strategi för våra gränsregioner med samordning av våra styrkor och en stark politisk viljeinriktning är därför helt avgörande.

Nordiska ministerrådets definition av gränshinder lyder: Ett gränshinder är alla former av hinder som omöjliggör eller försvårar eller begränsar människors möjlighet att verka över nationella gränser och som beror på EU-regler, nationella lagar, administrativa regler, anpassningar eller föreskrifter som utfärdas av en offentlig myndighet eller liknande. Detta innebär att hinder för integration kan förekomma på ett flertal områden och ett genomgripande arbete för att minska hinder och underlätta integrering måste därför ske såväl på nationell nivå som på EU- och myndighetsnivå.

Den tydligaste och starkaste av de nordiska gränsregionerna är dock Öresundsregionen som därmed har en särställning. Arbetet med Öresundsfrågorna måste gå från reaktivitet till proaktivitet. Vid planering och satsningar som rör exempelvis infrastruktur, socialförsäkringar, vårdsektorn, brottsbekämpning, utbildning och forskning är det viktigt att man redan från början tar med det gränsregionala perspektivet.

Under coronapandemin blev närmare en halv miljon svenskar och över en kvarts miljon danskar tillåtna i Öresundsregionen. Arbetslösheten ökade kraftigt under året. Danmark har vid flertalet tillfällen stängt sina gränser för svenskar, samtidigt som danskarna har varit välkomna in i Sverige. Trots att Öresundsbron, vår mest cementerade länk, har firat 20 år har det blivit tydligare än på mycket länge att en nationell Öresundsagenda borde vara av hög prioritet för våra länders respektive regeringar.

Även ur ett trygghetsperspektiv har våra länders olikheter blottats. Det är inte rimligt att Sverige exporterar grovt kriminella till våra grannländer. Det är oacceptabelt att svenska mördare måste begå brott i Danmark för att få straff som matchar deras illdåd. Här har Sverige anledning att lära av vårt grannland och med den nya regeringen blir detta äntligen möjligt. En gemensam Öresundsagenda skulle dock underlätta för bättre samarbete och ett effektivare bekämpande av gränsöverskridande organiserad brottslighet.

En nationell Öresundsagenda bör tas fram med inriktning på jobb, utbildning, trygghet och tillväxt. Framför allt handlar detta om ett ökat lagstiftningssamarbete, harmonisering av regelverk och förbättrad information till medborgare i de båda länderna.

Öresundsintegrationen kommer att fortsätta oavsett politiskt agerande från statsmakterna, men staten kan göra mer för att fler medborgare och företag ska kunna ta del av de positiva effekterna av en fortsatt integration.

Denna motion ställer sig samtliga skånska moderata riksdagsledamöter bakom.

Noria Manouchi (M)

Peter Ollén (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Lars Johnsson (M)

Ulrika Heindorff (M)

Boriana Åberg (M)

Emma Ahlström Köster (M)

Ludvig Ceimertz (M)

Lars-Ingvar Ljungman (M)